

آبونه شماره : هریر ایچون
سنه لکی (۴۰۰) آلتی ایلمی
(۲۲۵) ممالک اجنیه ایچون
سنه لکی (۴۵۰) ، آلتی آیلنی
(۲۵۰) غروشدور.

نسخه سی ۷،۵ غروشدور .
سنه لکی ۵۲ عددور .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خاندنه

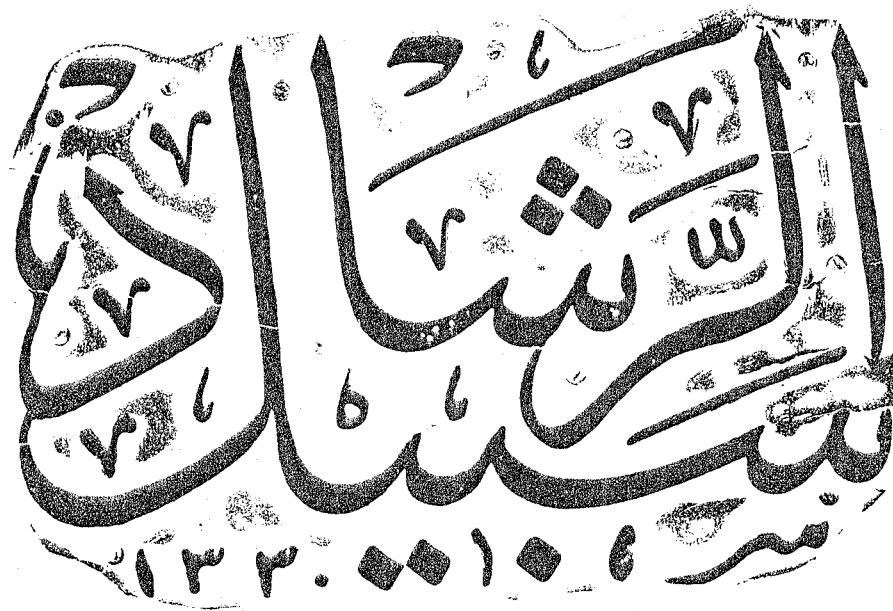
اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسلمه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایلمه یین
یازیلر اعاده اولتماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
محمد ماکف

صاحب و مدر
اشرف ادیب

آدوس تبدیلیله ایریجه
۵ غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واووناقلی اولسی و آبونه
صره نومروسی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنیه دن آبونه
اولانلرک آدرس لرینک
فرانسجه یازلسی رجا اولنور .

پاره کوندرلدیکی زمان نهیه
دائر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنور

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

تعدد زوجات قید و شرط ایله مساعد و یرن آیت کریمه ایله بو آیتی توحید ایتدیکمز تقدیرده مسلمانیلک تعدد زوجاتی تشویق ده کل ، بالعکس اونی تشویق ایتدیکمی و تعدد زوجات جوازیه آنجق فطرت بشری انکار ایتک ایستمدیکی توضیح ایدر . آیتک برنده قرآن کریم ، یتیم بر قزی و لیس آلاجنی اولورسه هر در لوظلمک و قوعی محتمل اولدیفنی ، بناء علیه تحت ولایتده اولان بر یتیمی ده کل ، باشقه قادینلری آلمک ده موافق اولاجنی بیان ایتدیکده در . مسلمانیلق کوله لری آزاد ایتدیکندن مسلمانیلق بونلره ازدواجی توصیه ایدر . قرآن کریمده جمعیت بشریه نک مختلف مراحل ، مختلف احوال و شرائطی نظر دقته آیلدیفندن بر ار ککه بر قادیندن فضله آلیق مساعدی بخش اولونمشدر . بوشکلده حر کتله مسلمانیلق تعدد زوجاتی ادیان سائرده کورولمه یین بر تحدیده اوغرا تمشدر . فقط تهدیدات وضعیه اکتفا ایتمه یین قرآن کریم تعدد زوجاتک تولید ایتدیکمی فنانی ده نظر اعتباره آلارق بر مسلمانیلق زوجهلری آره سنده اجرای عدالت شرطیه بردن فضله قادینله ازدواج ایله حکمی بیان ایتمشدر . بناء علیه متقابل قیصقانجلقدن ، ظلمدن طولای بر شکایت و قوع بولمایه جقدر . بر ارکک زوجهلری آراسنده اجرای عدالت ایده میه جکسه بر قادین آلیر . عینی سوره شریفه نک دیگر بر آیتده قادینلر آره سنده اجرای عدالتک قولای برشی اولمادیفی ، بر ارکک قادینلر آره سنده اجرای عدالت ایده میه جکسه ، بیله بیله بر قادینی اذایه اوغرا ندیفندن طولای مسئول اولاجنی بیان اولونمقده در .

حضرت محمد ایله اصحاب کزینک نه ایچون بر زوجة ایله اکتفا ایتدیکلری صورولا بیلیر ؟ . بوسؤالک جوابی : ضرب هیئت اجتماعیه سنک و شرائط زمانیه نک وحدت زوجیه یی ممکن و یاخود مفید قیلمه مسیدر . تعدد زوجات ، کندی امانه و یاخود حمایه مقتدر اولمایان قادینلرک حیات و رفاهنی تأمین ایده جک یکانه واسطه یدی . اوزمان ، بشریتک نصف نسائیسی هیچ بر انکشافه مظهر ده کادی . بر قادین ادامه حیات ایچون پاره قارامازدی . قوجه سز بر قادینک ، ابویتنک اونده امرار حیات ایتمسی لایددی . پدرلر ، قیزلری سومزلردی . هندستانده اولدیفنی کبی بابالرقیزلری فدا ایدرلردی قیزلر بویجه پدرلری اونلری همان اولندیرمه یی دوشونورلردی . قیزلر اوله نیجه قوجه لرینه تحمیل اولونان بر یوک اولورلردی . شاید بونلر طول قاله جق اولورلرسه قادین اک مؤلم بدبختلغه دوچار اولورددی . آرتیق کیده جک بریری بولونماز و بناء علیه معیشتی تأمین ایتمه سنه امکان قالمازدی . هندستانده طول قادینلر اولان قوجه لرله برابر کندیلرینی احراق ایدرلردی . عربستان و سایر لرده طول بر قادینک تأمین حیات ایتمه سی قوجه بولماسنه وابسته یدی . فقط اساساً ارککلر اقلیتده بولوندقلرندن « وحدت زوجة » طرفدارانی التزام ایدلدیکی تقدیرده

یارادان الله بیلیر . بناء علیه ارشاد من ایچون بز اوکا توجه ایدرز . بونک ایچون جناب حق بزى دوعرو یولی کوسترمه نک کندیسنه عاند اولدیفنی بیسان بویوریور . فقط بزم فطرتیمزک لایتناهی ملکاتی حائز اولدیفنه اینانیه من اونلری ایشله تمکه کفایت ایتمز . بر طیبیک حذاقنه اعتقاد ایتک بزى باش آغریسندن قورتارماز . دین بزه رعایت اولوناجق قوانین ، اوامر و نواهی کوسترملیدر که حیاتی اونه اولنره کوره تنظیم ایده لم ، هدفزه دوعرو کیده لم . مسلمانیلق معناسی بودر . کافه انبیانک ، آرزجه حضرت عیسانک ده دینی ده بو ایدی . حضرت عیسی « بن قانونی احسا ایچون ده کل ایضا ایچون کدم . » قانون ایله عمل ایدن ، قانونی اوکره تن ، ملکوت سماء اک یوکسک موقعی احراز ایدر . بویله حرکت ایتمه یین اک سفلی موقعده قالیر ، دیدیکی زمان مسلمانیلق تلذین ایدیوردی . مسیح جبل موعظه سنده بو سوزلری ایراد ایدیورکن مسلمانیلقدن باشقه برشیدن بحث ایتدیروردی .

مسلمانلرده قادییه

۶

تعدد زوجات

حضرت محمدک تبلیغ ایتدیکمی کتاب مبین ، بر کنساب الهیدر . (تعدد زوجات) . هاند اولان آیات قرآنیه ، سائر آیات جلیله کبی بونک بویله اولدیفنی اثبات ایتدیکده در . هبمز ، تعدد زوجاتک برنجی درجه ده بر مؤسسه اولمادیفی قبول ایدیوروز . چونکه عینی آدمک زوجهلری آراسنده کی متقابل قیصقانجلق حیات عالمی تشویش ایدر . بوقیصقانجلق زوجک زوجهلر آره سنده اجرای عدالت ایده میه مسندن تولد ایدیور . بناء علیه قرآن کریم ، بر انسان بوقیصقانجلق سیئه سندن قورتولامازسه بر زوجة ایله اکتفا ایتمه سی امر ایدیور . امام شافعی (ذلک ادنی الاتمولوا) نظم جلیلی تفسیر ایدیورکن تعدد زوجاتک صورت قطعی ده تحدیدی لازم کلدیکمی بیسان ایلکده در . امام (فخرالدین رازی) امام (شافعی) مک نقطه نظرینی تأیید ایدیور . امام (شافعی) ایله امام (رازی) مک عصری مدنیت ضرییه نک وجود بولماسندن چوق زمان اول یاشادقلری محتاج ایضاح ده کلدر .

یله سوره نسا ده بویوریلور که :

« ولن تستطعوا ان تعدلوا بین النساء ولو حرصتم فلا تميلوا کل المیل فذروها کما عاقه »

یعنی « قادینلر آره سنده اجرای عدالت نه قدر خواهشکر اولسه کزده اجرای عدالت ایده مزسکیز . بناء علیه هوا و هوسکزه بوس بوتون مفاد اولارق قادینلر کزدن برینی اهماله اوغرا نمیکیز . »

قطع علاقہ ایدہ جگہ، حال ہو کہ ایک بوز متره س قوللانہ جق اولورسه خریستیان قالا جغفی، دیانت عیسویہ نك اوکا هیچ رشی دیمیه جگہ سویلر لر. اھالیسی مسلمانلردن وسائر مللدن متشکل اولان یرلرایچون اساسات اسلامیہ نك اساسات عیسویہ دن دھا خیرلی اولدینی آشکاردر .

شریعت اسلامیہ نك کوزہ لکشی شوراده در کہ برطرفدن اخلاقسزانه مانع اولدینی، ہیئت اجتماعیہ بی تطہیر ایتدیکی کبی دیگر طرفدن تعدد زوجاتی ده تشویق ایتہ مشدر . هندستان قدر اھلی اسلامیہ سی جوق اولان دیگر بر مملکت یوقدر. حال ہو کہ بونلرک آره سنده تعدد زوجات جوازیدن استفادہ ایدنلرک عددی بیکدمه اوچ، یادرتدن عبارتدر. بوصورتہ مسلمانلق یتش میلیون مسلمانک حقیقہ وحیدالزوجه اولماسنی تأمین ایتمشدر. مع مافیہ «تعدد زوجات» ایله «خفی فحش» مقایسہ ایدیلہ جک اولورسه ذرہ قدر حسن اخلاقیسی اولان بر آدم فحشی ترویج ایدہ من. بر جوق امرا، اغیا وسائر ذواتک تعدد زوجات مساعده سنی سوء استعمال ایتدکلی شہہ سزدر. فقط، ہو، خریستیانلق عالمنده وقوع بولمشدر. خریستیانلق وحدت زوجہ نك فنانتا نمجندن ناصیل مسئول دہ کلسہ مسلمانلق ده تعدد زوجات مساعده سنک سوء استعمالدن هیچ بر وقت مسئول اولماز.

تکرار ایدر زک بز تعدد زوجاتی ترویج ایتہ بز. مسلمانلق: فی الحقیقہ، وحدت زوجہ بی تشویق ایدر. دین اسلامی قبول ایدن بر انسان بر زوجہ دن فضیلتہ سنہ اجرای عدالت ایدہ میہ جکہ قائل ایسہ اونک بر قادین دھا آلمہ سی کناہ اولور. ملتلر واردر کہ ارککلرینک قلبی کنیش دہ کلدر، قادینلری یکدیگریہ قارشی جوق قیصقا نمجدر. ہو ملتلر ایچون وحدت زوجہ، فقط قطعی وحقیقی وحدت زوجہ اک مکمل قانون اجتماعی اولور. شریعت اسلامیہ بونلرہ تعدد زوجانہ مساعده ایتہ. اسلامک منعندہ اظهار شدت ایتدیکی مسئلہ ارککلہ قادین آره سنده مناسبات غیر مشروعه وقوعیدر. مسلمانلق هیچ بر زمان بوکا مساعده ایتہ. مسلمانلق، قیود وشروط تحتندہ تعدد زوجانہ مساعده ایتہ سی بو آفته قارشی کلمک ایچوندر. اسلامک قوانین شرعیہ سنده اھل اسلامی اوتاندرہ جق برشی یوقدر. مسلمانلق، محتاج مدافعہ دہ کلدر. بوتون قوانین اسلامیہ، رعایت ایدلیدیکی تقدیرده، انسانلق ایچون اک خیرلی قوانیندر.

اھال ایدلہ می ایجاب ایدن دیگر بر نقطہ تعدد زوجات عادتک موجودیتندن بالذات قادینک مسئول اولماسیدر. چونکہ تعدد زوجات قادینک رضاسیلہ وقوع بولویور. بعض قوانین تعدد ازواجہ مساعده ایتدیکی حالہ بوطادت قالمشدر. چونکہ آرتیق زوجی اولان بر قادین دیگر بر زوجہ طالب اولما مقدمہ در. تعدد زوجاتک موجودیتی، قادینک اوکا تحمل ایتدیکی کوسترد.

قادینلرک زوج بولمالرینہ امکان قالیوردی. بوشرائط تحتندہ تعدد زوجانہ مساعده ایدلیدیکی تقدیرده قادینلرک نصیبی سوقاقده قالمق اولوردی. بوشرائط تحتندہ اخلاق واجتماعیات نقطہ نظرندن تعدد زوجات بر رحمتدی، چونکہ ہیئت اجتماعیہ بی وقادینلری تدنیدن قورتاریوردی. حضرت محمدک بویله خیرکار بر مؤسسہ بی قالدیرماسنہ محل یوقدی. کندیس ایسہ شخصاً تعدد زوجاتی قبولہ مجبورایدی. چونکہ قوجہ لری دعوی اسلام اوغورنده اولان قادینلرک عددی جوقدی. شہدای اسلامک اراملنہ باقی حضرت محمدک بورجیدی. بوتون عربستانک حکمدار مطاعی ایکن بیلہ حضرت محمد، اک سادہ واک متواضعانہ بر حیات امرا ایدییوردی. پیغمبرمزنک منابع مالیه سی پک محدوددی. فقط دعوی اسلام اوغورنده ترک حیات ایدن شہدانک زوجہ لرینہ جامیلر بولمق مجبوریتندہ اولدیغندن، لذات کندیس آرقداش لرینہ نمونہ امثال اولمشدی. پدری، پیغمبرمزنک اک صمیمی دوستی واک فداکار آرقداشی اولان حضرت طایشدن ماعدا پیغمبرمزنک بوتون زوجاتی، طول قادینلردی.

تعدد زوجات هیچ بر وقت استفراش نسوانک بر شکلی عد اولونما مشدر. محترم و زنکین پدرلر بیلہ قیزلرینی اورتاق اولارق ویرلردی. بالعکس تعدد زوجات بر مانعہ فحش اولارق تلقی ایدیلہ کلمشدر. هیچ شہہ سز تعدد زوجات کیزلی ویا آشکار فحش ایله هیچ بر نقطہ نظرندن مقایسہ ایدیلہ من. بوکون تعدد زوجات بر جوق مملکتلرده منع ایدیلہ جک اولسہ اورادہ ہیئت اجتماعیہ مطلقا اک طبع تردیلرہ دوچار اولور وقادین اک چیرکین سقوطہ اوضرار.

سوقاقلرہ طاشان اخلاقسز لقلری طور دیران ومحو ایدن تعدد زوجات هیچ شہہ سز بر نعمتدر. جوجوق تولداتک تناقصنہ مانع اولان تعدد زوجات البتہ بر رحمتدر. بر جوق امراض معلومہ نك انتشارینہ مانع اولان تعدد زوجات، هیچ شہہ سز، محض عنایتدر.

مع مافیہ، بر آن ایچون، اوروپادہ قادینلرک کندیلرینہ باقیہ جق، حق قوجہ دن استغنا ایدہ جک درجہ دہ ایلرلہ دکلرینی قبول ایدہ لم. فقط اوروپا بوتون دنیا دکلدر کہ. دنیادہ تعدد زوجانہ طالب اولان انسانلر بولوندقہ، جھانشمول اولدیغنی ادا ایدن ہر قانون تعدد زوجاتی قبول ایتک مجبوریتندہ در. مسلمانلق وحید الزوجه اولان بر آدمک مسلمان اولما دیغنی سویلہ میور. بالعکس وحید الزوجه اولان بر مسلمان، پک مکمل بر مسلماندر. ناصیل کہ وحید الزوجه اولان بر خریستیان، خریستیاندر. شوفرقلہ کہ بر مسلمان بر طاقم شرائطہ تبعیتلہ مشروع بر صورتندہ تعدد زوجانہ مجبور اولورسہ یئہ مسلمان قالدیر. فقط بر مسلمان هیچ بر زمان بر متره س! قوللانماز. خریستیانلر ایسہ بر خریستیان بر زوجہ دن فضیلتہ قادین آلا جق اولورسہ خریستیانلقلہ

ایچون تعدد زوجاتہ مراجعت ایتھلرینی ایجاب ایدن اسباب فیسولوجیه واردر .

(شوپناور) ، صراحة دیرکه : «ہمیز برزمان ایچون، یاخود علی الدوام بولغامی (تعدد زوجات) ایچندہ یاشایورز. مادام کہ ہر انسان بر قایق قادینہ محتاجدر ، تعدد زوجاتی قبولدن باشقہ چارہ یوقدر . بو حرکت قادینی حقیقی و طبیعی موقعندہ یاشاتیر وبوصورتلہ آوروپا مدنیتک وجودہ کتیردیکی قادین زائل اولور ، آوروپایی دولدیران بدبخت قادینلردن اثر قالماز . »

شوپناور متعاقباً دیرکہ :

«تعدد زوجات حقندہ مناقشہ بہ حاجت یوقدر . چونکہ ہر پردہ فعلاً جاریدر. اصل قونوشولاجق مسئلہ اولنک تنظیمیدر . »
تعدد زوجاتی تنظیم ایدن یگانہ دین ایسہ آنجق مسلمانلقدر .

مشیر حسین قیروای

یکی حقوق عامہ

لایسہ سی حقندہ مطالعہ

۱۱

« ۸۶ - مادہ : ۸۵ نجی مادہدہ بیان اولونان اسباب تحت تاثیرندہ اولاری زوج ، زوجہ سنی تطلیق ایدہ بیلیر . آنجی ایجاب طلاقک حاکم ویا (آتیآ تدویر ایدیلہ جک) [*] نجی مادہ احکامہ توفیقاً طرف حاکمدن تشکیل اولونان ہیئت حکمیہ حضورندہ ایقاعی شرطدر . »

بو مادہ بر چوق نقاط نظرندن جالب تأملدر . بومادہ بہ نظرآ بر شخص زوجہ سنی تطلیق ایدہ بیلیمک ایچون ہر حالہ (۸۵) نجی مادہدہ مخیر اسبابدن بری تحقیق ایتھلیدر ، صوکرمدہ تطلیق یا حاکم ویا بر ہیئت حکمیہ حضورندہ وقوع بولمالیدر . دیمک اولبورکہ بو شرائط داخلندہ ایقاع ایدیلہ بن طلاقق قانوناً معتبر اولمایہ جق ! ہرہانکی بر ارکک کندیسنجہ کوردیکی بر لزوم اوزرینہ زوجہ سنی تطلیق ایتیش اواسہ ینہ بینلرندہ حال زوجیت قائم عد اولوناجق، بوتطلیقہ رغمایہ آرم لرنندہ احکام نکاح جاری اولاجق !

لایحہدہ عقد نکاحک بر مأمور رسمی حضورندہ اجرائی نکاحک شرائط انعقادندن عد ایدلیدیکی کبی تطلیق مسئلہ سنی دہ منوال محرراؤزرہ تقیید ایدیلہ رک بونککہ طلاق حادثہ لرینک آزالماسی غایہ سنی استہداف ایدلش ، فقط بو خصوصہ کی احکام عالیہ شرعیہ مزہ ہیچ نظر دقتہ آلمایہ لزوم کورلمہ مشدر .

بدیہیدرکہ احکام شرعیہ مزہ، نظرآ مکلف ارلان ہر ارکک اہلیت طلاق مستقلاً حائزدر . ہر ارکک حائز اولدینی بواہلیق بر شرط ایلہ مقید اولقمسزین ایستہدیکی یردہ استعمال ایدہ بیلیر . شو قدر وارکہ طلاقک

طبیعتک دہ تعدد زوجاتہ مساعد اولدینی آکلاشیلور ، دین اسلام طبیعتی تقیید ایدر ، طبیعتی اصلاح ایلر ، طبیعتی تعدیل ایدر ، فقط طبیعتی انکار ایتمز . بودیلک ، ہندولک ، حقیقی خریستیانلق طبیعت بشری انکارہ متہلیدی . چونکہ ہبسی زہدی تلقین ایدیوردی . دنیا بوتون محاسنیلہ ، بوتون نعمیلہ ، بوتون احتشام وشانیلہ ، بوتون مادہ و قوتیلہ ، یالکز بر (مایا) دن ، بر خیال باطلدن عبارتدی . حضرت عیسانک فکرلری بر یوزندہ دکل ، سہادہ بر ملکوت الہی تأسیسی استہداف ایدیوردی . کندیس زہدہ حصر حیات ایتیش ، چولوق چوجوق صاحبی الامشدی . بوکونکی انسانلر مشارالہر تعقیب ایدہ جک اولسہ لردی مدیتدن بر اثر قالمازدی . مسیح ایلہ بودا بشریتک نمونہ امتتالی اولاجقسہ بالذات نوع بشر معدوم اولور . حالبوکہ مسلمانلرک ہر کونکی دعا لرندن بری دہ شو آیت کریمہدر :

«ربنا آتانی الدنیا حسنۃ وفی الآخرة حسنۃ»

یعنی « یاربی ! بڑہ بو دار دنیادہ کوزل وایی اولان ہر شینی ، آخرتدہ ای و کوزل اولان ہر شی احسان ایت ! »

طبیعت انسانلرہ (ساراس) نامندہ کی قوشلرہ بخش ایتدیکی طبیعتی احسان ایتہ مشدر . ہندیلر بالتجربہ بیلورلرکہ بو قوشلرک ارککی ودیشیسی آرسندہ کی مخادنت اوقدر حرارتلیدرکہ بری اولورویا اولدیریلیرسہ دیکری حزن و ماتمندن اولور . نہ ارکک نہ قادین بوقدر دوامی بر محبتہ موقوفدہ کلدر . شایان دقتدرکہ وحدت زوجہ طرفداری اولان غریبہدہ بو محبت ، تعدد زوجات مساعده سندن مستفید اولان شرقدن دہا آزددر . غرب مملکتلرندہ اکثریتلہ زوجلرہ زوجہ لرینک وفاقی متعاقب تجدید ازدواج ایتدکاری کبی زوجہ لردہ عینی صورتلہ حرکت ایدرلر . حالبوکہ شرق مملکتلرندہ وضعیت بونک عکسندہدر . زوجلر و زوجہ لرتحال ایدنلرک خاطرہ سنہ حرمت ایدرلر . ضربہ زوج ایلہ زوجہ آراسندہ کی محبتدہ دوام یوقدر . فقط بو وضعیت نہ وحدت زوجہ اساسندن ، نہ دہ تعدد زوجات جوازندن ایلری کلکندہدر . علم حیات و طبیعیات علماسی انسانک فطرۃ تعدد زوجات طرفداری اولدینی سویلورلر . طبیعت ، انسانک متعدد الزوجات اولماسی ایستہدیکی بر چوق شکلردہ افادہ ایدیور . فقط ، انسانک طبیعتی تعدیلہ حق واردر .

تعدد زوجاتک فیسولوجی نقطہ نظرندن اسبابی مشہور (مونٹسکیو) طرفندن تعداد اولونمشدو . مومی الیہ سیجاق مملکتلردہ قادینلرک سکز ، طقوز ، اون یاشلرندہ قابل ازدواج اولدق لرینی قید ایدر . بوصورتلہ بومملکتلردہ چوجوقلق و ازدواج یکدیگری تعقیب ایدر . قادینلر کرمی باشندہ اختیار لارلر . بناء علیہ عقللرینک کالی ، کوزہ لاکلرینک دوامیلہ مترافق دہ کلدر . بومملکتلردہ تعدد زوجات یک طبیعیدر . حق صوثوق مملکتلردہ بیلہ ارککلرک فحشیدن صیانت نفس